

Llibre d'aprenentages i de pèrdues

NEUS MASERGAS

Les coses que anirien sortint

Triar un títol per a un llibre no deu ser sempre fàcil i a vegades, potser, voldries que en tingués dos o tres de diferents. Sense allunyar-me gaire del que ha triat l'autora, m'atreuria a dir que devia dubtar entre altres de molt semblants, però amb matisos prou significatius. Penso en *L'ajudant i el metge*, o *El metge i l'aprenent*, o *Aprenent de metge*... És clar que Mercè Font s'ha decantat per fer aparèixer el narrador com a nucli principal del seu títol. I la veritat és que en Pitxot, en Rafel, és l'eix que vertebrava tots els arguments i els personatges de la història, i també qui acompanya el lector per un món que ell percep tan emotivament a través de la seva jove mirada.

En la lectura de l'obra, ja des de la primera part, s'assaboreix una textura narrativa rica i complexa en condiments, però que passa lleugera en el paladar. És una novel·la amb moltes pretensions que no resulta, en canvi, gens pretensiosa. La pintura d'un món acotat en l'espai (Torroella de Montgrí) i en el temps (de 1782 a 1797) és tan àmplia que el lector es queda amb gana, vol saber-ne més. I no tant pel que fa a misteris no resolts, tot i que algun es descobreix molt subtilment, sinó per les pinzellades sobre l'època, sobre el poble, sobre els pensaments, sentiments i desitjos dels personatges, sobre l'abans i el després dels anys anotats... Tant de bo haguéssim pogut satisfer-nos més en alguns d'aquests elements tan poc desenvolupats, i que resulten tan atractius. Això, però, pot ser un mèrit per esperonar-nos a continuar llegint més novel·les de l'escriptora (passa a vegades amb obres de narradors novells).

Canvi sobtat en la monotonia dels dies

Hivern de 1782. Pitxot està despert de matinada perquè el dia que està a punt de començar serà diferent a tots els del seu curt passat, i cada nova jornada el portarà a una vida que ell mai no havia imaginat. Serà l'ajudant del doctor Duran: començarà netejant els instruments de la consulta per passar a ser-ne l'escrivent, l'acompanyant, l'alumne i l'afillat. En Pitxot creu que la pobresa l'allunya de la intel·ligència, però la curiositat innata, el consell de la mare d'escoltar sempre atentament i el mestre que hi confia, li parla i l'ensenya, amb rigor, disciplina i generositat, el conduiran a una vida on l'estudi hi té un paper principal.

Als seus 14 anys comença un procés iniciàtic cap al coneixement: l'acadèmic a través del metge, l'humà en el contacte amb els pacients del poble, el de l'entorn natural gràcies a la recerca d'herbes remeieres de la Gaspara, el de l'erotisme i l'amor mitjançant l'apropament de la Laura i la lúcida i forta personalitat de la noia del mas de les Sorres. Aquest procés es va desenvolupant al llarg dels anys, fins que aconsegueix saber qui és i quin és el seu lloc en el món.

La novel·la no deixa de ser també un relat de pèrdues: es perden persones estimades, es perden paisatges, costums i paraules. I *L'ajudant de metge* és una recuperació de tot això, i de molt més

MERCÈ FONT

L'ajudant del metge

L'Albí / Narrativa, 32.

Edicions de L'Albí, 2010.

188 pàgines.

Creat gairebé del no-res

Quantes vegades es neix a la vida? De qui som fills? De fet, tenim un pare biològic, un pare que ens fa de pare (que a vegades coincideix amb el primer) i nosaltres mateixos, que ens alimentem en tants sentits per pura supervivència. Hem de creure que la vida és sàvia i que ens ensenya a saber qui som i d'on som. Tot això és el que ajuda a esvaïr les pors a en Pitxot, en Rafel, mentre va creixent.

La novel·la no deixa de ser també un relat de pèrdues: es perden persones estimades, es perden paisatges, costums i paraules. I *L'ajudant de metge* és una recuperació de tot això, i de molt més. El temps que es retroba no és tan sols el de la quinzena d'anys de final de segle XVIII, ja que es dilata en el passat i en el futur. Com diu el metge, «el fil no es talla», el continuem a través de la transmissió de nova vida i del coneixement; perquè és inevitable la necessitat d'aprendre i d'ensenyar.